

Mjerenje učinka u upravljanju gotovinom i izradi projekcija gotovinskih tokova: rezultati samoocjenjivanja

2. skupina

Zemlje: Azerbajdžan, Kazahstan, Kirgiska Republika, Moldova, Tadžikistan, Uzbekistan

1. Ishodi upravljanja gotovinom

2

Pokazatelj: raspon vrijednosti	Azerbajdžan	Kazahstan	Kirgiska Republika	Moldova	Tadžikistan	Uzbekistan
Postotak ukupnog iznosa (po vrijednosti) dospjelih mjesecnih plaćanja koja <u>nisu izvršena</u> na datum dospijeća (zbog nedostatka likvidnosti)	0	10,7 % – 14,7 %	Nema zasebnih statističkih podataka	0	0,01 %	0,002 **
Omjer nepodmirenih predujmova ili drugih zaduživanja kod središnje banke i ukupnih mjesecnih rashoda, %	0	0	0	0	0	0

Komentari:

- Nema zaostalih plaćanja (Azerbajdžan, Moldova)
- Nema zaduživanja kod središnje banke – *svi*
- Kazahstan: razlog zakašnjelih plaćanja je vremenski odmak između plaćanja (početak mjeseca) i priljeva prihoda (kraj mjeseca)
- Kirgiska Republika: plaćanja ponekad nisu izvršena na datum dospijeća
- Moldova: vrijeme plaćanja (oko 90 % svakodnevno) + „pravilo od 30 dana“
- Tadžikistan: pri izvođenju pokazatelja treba izostaviti odbijanja zbog tehničkih razloga. Postoji rizik od manipulacije podacima o zaostalim plaćanjima. Rok za plaćanje je 15 dana, ali moguća su kašnjenja s upisom naloga za plaćanje.
- Uzbekistan: ** godišnji podaci (za PEFA-u). Nisu zabilježena zaostala plaćanja, ali bi pokazatelj mogao biti koristan.

2. Obuhvat JRT-a

3

Pokazatelj: prosječne vrijednosti	Azerbajdžan	Kazahstan	Kirgiska Republika	Moldova	Tadžikistan	Uzbekistan
1. Gotovinska salda na JRT-u pod kontrolom riznice/trezora i dostupna za ispunjavanje preuzetih obveza (u lokalnoj valuti)*	3520,67	2239,5	27020,66	3107,4		427 640,30
2. Ukupno druga salda opće države u bankarskom sustavu (u lokalnoj valuti)**	2922,17	51464,3	11099,96	5589,5		18 848,70
3. = A/(A+B) x 100 posto	54,65 %	4,17 %	70,88	36 – 50 %	Manje od 60 % (naknadna potvrda)	95,6%

Komentari:

- Manje fluktuacije u obuhvatu JRT-a (Azerbajdžan) Kirgiska Republika: veće fluktuacije (dubit, dividende)
- Što je izvan obuhvata JRT-a?
 - Azerbajdžan: autonomna republika Nahičevan, Fond za zdravstveno osiguranje, Naftni fond
 - Kazahstan: Nacionalni fond, Mirovinski fond, Fond za socijalno osiguranje, Fond za zdravstveno osiguranje
 - Kirgiska Republika: nije obuhvaćen SDF, Fond za zdravstveno osiguranje (i Socijalni fond trenutačno polaže svoja salda)
 - Moldova: Mirovinski fond, Fond za zdravstveno osiguranje nisu uključeni. Pitanje uzimanja u obzir fondova izvanproračunskih institucija koje riznica može iskoristiti u upravljanju gotovinom. Planira se proširiti obuhvat JRT-a na lokalne proračune (+38 % ukupnog iznosa sredstava).
 - Tadžikistan: samo fondovi međunarodnih projekata izvan obuhvata JRT-a, Mirovinski fond, lokalni proračuni.
 - Uzbekistan: Fond za obnovu i razvoj nije obuhvaćen JRT-om. Podaci iskazani na godišnjoj razini na temelju podataka o rashodima.

3. Izrada projekcija gotovinskih tokova

Pokazatelj (tromjesečni prosjek)	Azerbajdžan	Kazahstan	Kirgiska Republika	Moldova	Tadžikistan	Uzbekistan
Pogreška, prihodi	4,9 %	1,28 %	19,4	4,3	1,68	10 %
Pogreška, rashodi	2,5 %	7,5 %	5,7	8,5	9,12	13 %
Neto odstupanje	-0,5 %	8,8 %	24,8	13,4	8,25	12 %

Komentari:

- **Azerbajdžan:** pogreške u prihodima zbog fluktuacija u prihodima od nafte i plina (zbog cijena nafte i plina). Mjesecne fluktuacije (uključujući pogrešku veću od 5 %) uzrokovane su činjenicom da se projekcija tijekom godine revidira samo pri izmjeni proračuna (jednom godišnje).
- **Kazahstan:** prilagođavaju se projekcije prihoda i rashoda; rashodi imaju veću marginu pogreške, međutim, rashodi često zaostaju.
- **Kirgiska Republika:** jednokratna plaćanja (dubit Narodne banke) znatno utječu na točnost projekcija prihoda.
- **Moldova:** znatna volatilnost pogreške za rashode (prijenos transfera među mjesecima). Godišnja projekcija se redovito ažurira + mjesecna projekcija (odobrena u prethodnom mjesecu).
- **Tadžikistan:** razvijen je alat za upravljanje gotovinom kao dio modula upravljanja gotovinom (u provedbi). Projekcija postaje relevantnija pred kraj godine (ali projekcija se izrađuje na mjesечноj osnovi za svaki dan u godini).
- **Uzbekistan:** plaćanja uvoza plina (utjecaj na točnost projekcije rashoda). Projekcija se prilagođava na mjesечноj razini.

Opći komentari i preporuke

5

- Jeste li već upotrebljavali te pokazatelje ili nešto slično? Upotrebljavate li trenutačno te ili slične pokazatelje?
 - Ne, ali su relevantni.
- Imate li drugih komentara/prijedloga za mjerenje učinka u upravljanju gotovinom i izradi projekcija gotovinskih tokova?
 - izrada (željenih) graničnih vrijednosti za pokazatelje
 - uzimanje u obzir rokova za plaćanje
 - važno je odrediti ciljni iznos gotovinske rezerve (npr. minimalni saldo i optimalni saldo na JRR-u) i ulagati višak salda (optimiziranje upotrebe sredstava)
 - treba razviti zajedničku metodologiju
- Uključenost PEMPAL-a u razvoj pokazatelja od velike je važnosti.

HVALA!

